

PATVIRTINTA
Šiaulių miesto savivaldybės tarybos
2022 m. balandžio 7 d. sprendimu Nr.

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS INSTITUCIJOS IR ĮSTAIGŲ VYSTOMOJO BENDRADARBIAVIMO VEIKLOS ĮGYVENDINIMO IR HUMANITARINĖS PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių miesto savivaldybės institucijos ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Šiaulių miesto savivaldybės institucijos ir įstaigų (toliau – institucija) dalyvavimo vystomojo bendradarbiavimo veikloje ir vystomojo bendradarbiavimo projektų įgyvendinimo tvarką, humanitarinės pagalbos teikimo būdus ir teikimo tvarką, Šiaulių miesto savivaldybei (toliau – Savivaldybė) nuosavybės teise priklausančią turtą, patikėjimo teise valdomo institucijų, skirto vystomojo bendradarbiavimo veiklai ar humanitarinei pagalbai teikti, perdavimo ir visuomenės informavimo apie vystomojo bendradarbiavimo veiklą ir humanitarinės pagalbos teikimą tvarką.

2. Institucija, priimdama sprendimus dėl dalyvavimo vystomojo bendradarbiavimo veikloje ir humanitarinės pagalbos teikimo už Lietuvos Respublikos ribų, vadovaujasi Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymu, Aprašu ir atsižvelgia į Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos (toliau – Užsienio reikalų ministerija) rekomendacijas.

3. Sprendimus dėl vystomojo bendradarbiavimo veiklos ir humanitarinės pagalbos teikimo priima institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 278 „Dėl Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos aprašas) 7 punkte nurodytais atvejais institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimui priimti būtina Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos teikimo komisijos (toliau – Komisija) rekomendacija.

4. Komisiją sudaryti privaloma tik tada, jeigu institucija ketina dalyvauti vystomojo bendradarbiavimo veikloje ir (ar) teikti humanitarinę pagalbą.

5. Sudarydama Komisiją, institucija patvirtina Komisijos veiklos nuostatus, kuriuose nustato Komisijos veiklos tikslus ir funkcijas, narių teises ir pareigas, darbo organizavimo tvarką.

6. Komisija turi pateikti rekomendacijas institucijos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui sprendimui priimti Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos aprašo 39 ir 80 punktuose nurodytais atvejais ir Aprašo 18 ir 26 punktuose nurodytais atvejais. Apie šiuos institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimus per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo institucija praneša Užsienio reikalų ministerijai.

7. Humanitarinė pagalba – priemonės ir veiksmai, kurių tikslas gelbėti žmonių gyvybes, palengvinti jų kančias ir išsaugoti jų orumą per stichines ir dėl žmogaus veiklos kylančias nelaimes ir esant jų padariniams. Tokia pagalba taip pat apima nelaimių rizikos mažinimą, įskaitant pasirengimą nelaimėms ir atsigavimą po jų.

II SKYRIUS

INSTITUCIJOS DALYVAVIMAS VYSTOMOJO BENDRADARBIAVIMO VEIKLOJE

8. Vystomojo bendradarbiavimo veiklos prioritetai nurodomi Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamame Vystomojo bendradarbiavimo tarpinstituciniame veiklos plane nustatytose vystomojo bendradarbiavimo politikos kryptyse.

9. Planuojanti vykdyti vystomojo bendradarbiavimo veiklą, kuri nenumatyta vystomojo bendradarbiavimo politikos kryptyse ar Užsienio reikalų ministerijos rekomendacijose, institucija, prieš priimdama sprendimą dėl dalyvavimo tokioje veikloje, kreipiasi į Užsienio reikalų ministeriją. Įvertinusi pateiktą informaciją, Užsienio reikalų ministerija per 10 darbo dienų nuo kreipimosi gavimo institucijai pateikia rekomendaciją dėl dalyvavimo tokioje vystomojo bendradarbiavimo veikloje tikslingumo.

10. Atsižvelgdama į Vystomojo bendradarbiavimo politikos kryptis ir įvertinusi Užsienio reikalų ministerijos rekomendacijas, institucija priima sprendimą dėl dalyvavimo vystomojo bendradarbiavimo veikloje. Institucija, vykdydama vystomojo bendradarbiavimo veiklą, vadovaujasi Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos aprašo 15–90 punktais.

III SKYRIUS

HUMANITARINĖS PAGALBOS TEIKIMAS IR FINANSAVIMAS

11. Humanitarinė pagalba teikiama, kai gaunamas valstybės, kurioje įvyko stichinė ar dėl žmogaus veiklos kylanti nelaimė (toliau – nelaimė), kreipimasis ar prašymas teikti humanitarinę pagalbą arba kreipimasi ar prašymą teikti humanitarinę pagalbą paskelbia Jungtinės Tautos arba Jungtinių Tautų specializuotosios agentūros, Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio judėjimui priklausanti organizacija, kitos tarptautinės organizacijos arba Europos Sąjungos institucijos.

12. Institucija, priimdama sprendimą dėl humanitarinės pagalbos teikimo, vadovaujasi tarptautinių organizacijų arba nelaimės ištiktų valstybių atlikta poreikių nustatymo ataskaita, kai ji parengta, ir atsižvelgia į Užsienio reikalų ministerijos rekomendacijas, finansines galimybes ir nelaimės mastą, kuris nustatomas pagal aukų, sužeistųjų, pabėgėlių ir (arba) kitų pagalbos reikalaujančių žmonių skaičių.

13. Institucija, teikdama humanitarinę pagalbą, laikosi šių pagrindinių humanitarinės veiklos principų:

13.1. humaniškumo – kai bet kuriomis aplinkybėmis reaguojama į žmonių kančias, siekiant apsaugoti jų gyvybę, sveikatą ir orumą;

13.2. nešališkumo – pagalba nukentėjusiems gyventojams ar jų grupėms teikiama, nepaisant jų tautybės, rasės, religijos, lyties, etninės kilmės, politinių pažiūrų ar kitų požymių, vadovaujantis tik jų reikmėmis;

13.3. nepriklausomumo – humanitarinių tikslų siekiama autonomiškai, neatsižvelgiant į politinius, ekonominius, karinius ar kitus tikslus.

14. Institucija gali teikti skubią ir ilgalaikę humanitarinę pagalbą:

14.1. skubi humanitarinė pagalba yra teikiama operatyviai reaguojant į neatidėliotinus poreikius;

14.2. ilgalaikė humanitarinė pagalba teikiama užsitęsusių krizių arba krizių, kai pagalbos teikimo aplinkybės yra ypač sudėtingos ir kai bendra tarptautinė humanitarinė reagavimo veikla nėra pakankama, atvejais.

15. Institucija gali teikti skubią ir ilgalaikę humanitarinę pagalbą šiais būdais:

15.1. siųsdama ekspertus į nelaimės ištiktas valstybes ir (arba) skirdama finansavimą humanitarinės pagalbos misijoms rengti;

15.2. apmokėdama gelbėtojų, medicinos personalo ir ekspertų paslaugų teikimo, kelionių į nelaimės ištiktas valstybes ir grįžimo atgal išlaidas;

15.3. apmokėdama išlaidas, susijusias su transporto priemonių ir jų ekipažų siuntimu į nelaimės ištiktas valstybes humanitarinei pagalbai gabenti arba humanitarinės krizės paveiktiems gyventojams pervežti iš krizės paveiktos vietovės į kitą vietovę arba valstybę;

15.4. apmokėdama gydymo ir sveikatos priežiūros paslaugų išlaidas;

15.5. neatlygintinai perduodama Savivaldybei nuosavybės teise priklausančią turtą, patikėjimo teise valdomą institucijos, skirtą humanitarinei pagalbai teikti, tarptautinių organizacijų, kitų valstybių valstybės ar savivaldybių institucijų, kitų valstybių viešųjų juridinių asmenų nuosavybėn;

15.6. mokėdama įnašus pinigineis lėšomis tarptautinėms organizacijoms, jų agentūroms arba Europos Sąjungos institucijoms, kai priima sprendimą prisidėti prie tarptautinės bendruomenės iniciatyvų skirti pinigines lėšas humanitarinių krizių prevencijai, nenumatytiems humanitarinės pagalbos teikimo atvejams ir kitų bendrų iniciatyvų;

15.7. pervesdama pinigines lėšas į nelaimės ištiktų valstybių ir jų kompetentingų institucijų, Jungtinių Tautų ir Jungtinių Tautų specializuotųjų agentūrų, Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio judėjimui priklausančių organizacijų, kitų tarptautinių organizacijų arba Europos Sąjungos institucijų sąskaitas, kai gaunamas nelaimės ištiktos valstybės kreipimasis ar prašymas arba tokį kreipimąsi ar prašymą teikti humanitarinę pagalbą nelaimės ištiktai valstybei paskelbia Jungtinės Tautos arba Jungtinių Tautų specializuotosios agentūros, Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio judėjimui priklausanči organizacija, kitos tarptautinės organizacijos arba Europos Sąjungos institucijos;

15.8. Savivaldybės humanitarinei pagalbai skirtas lėšas taip pat gali pervesti į nelaimės ištiktų valstybių vietos arba regionų valdžios institucijų ar jų asociacijų sąskaitas.

16. Institucija, tiesiogiai gavusi ar savarankiškai išanalizavusi viešai paskelbtą nelaimės ištiktos valstybės, Jungtinių Tautų arba Jungtinių Tautų specializuotosios agentūros, Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio judėjimui priklausančios organizacijos, kitos tarptautinės organizacijos arba Europos Sąjungos institucijos prašymą suteikti humanitarinę pagalbą nelaimės ištiktai valstybei, pagal kompetenciją įvertina humanitarinės pagalbos poreikio pagrįstumą.

17. Jeigu vertinimo metu nustatoma, kad prašymas suteikti humanitarinę pagalbą nelaimės ištiktai valstybei yra pagrįstas, institucija raštu arba elektroniniu paštu apie prašymą informuoja Užsienio reikalų ministeriją ir nurodo nelaimės ištiktos valstybės poreikius, humanitarinės pagalbos rūšį (skubi ar ilgalaikė) ir institucijos galimybes suteikti prašomą skirti humanitarinę pagalbą. Įvertinusi pateiktą informaciją, Užsienio reikalų ministerija per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo pateikia institucijai rekomendaciją dėl humanitarinės pagalbos teikimo tikslingumo.

18. Atsižvelgdama į Aprašo 12 punkte nurodytus humanitarinės pagalbos teikimo kriterijus ir Užsienio reikalų ministerijos rekomendaciją, prašymą suteikti humanitarinę pagalbą nelaimės ištiktai valstybei arba užsienio reikalų ministro siūlymą apsvarsto institucijos komisija ir teikia institucijos vadovui rekomendaciją dėl sprendimo suteikti humanitarinę pagalbą priėmimo. Komisijos rekomendacijoje nurodoma: nelaimės ištikta valstybė, humanitarinės pagalbos skyrimo tikslas, galimas humanitarinės pagalbos teikimo būdas, dydis, nukentėjusios valstybės įstaiga, institucija, vietos ar regiono valdžios institucija ar jų asociacija, tarptautinė organizacija ar agentūra, kuriai skiriama humanitarinė pagalba, ir kita susijusi informacija.

19. Institucijos vadovas, gavęs Komisijos rekomendaciją, teikia Savivaldybės tarybai sprendimo projektą dėl sprendimo suteikti humanitarinę pagalbą priėmimo.

20. Institucija, priėmusi sprendimą teikti humanitarinę pagalbą Aprašo 15 punkte nurodytais būdais, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu arba elektroniniu paštu apie priimtą sprendimą informuoja Užsienio reikalų ministeriją ir nurodo suteiktos humanitarinės pagalbos rūšį, būdą, dydį ir kitą su suteikta humanitarine pagalba susijusią informaciją. Už šios informacijos pateikimą atsakingas Savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius (toliau – Skyrius).

21. Humanitarinę pagalbą institucija teikia iš patvirtinto biudžeto asignavimų, suplanuotų iš Savivaldybės lėšų. Lėšos humanitarinei pagalbai turi būti numatytos Šiaulių miesto savivaldybės strateginiame veiklos plane kaip atskira priemonė.

22. Institucija, teikdama humanitarinę pagalbą, prekes ir paslaugas perka vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu. Už prekių ir paslaugų pirkimą atsakingas Skyrius.

23. Institucija naudoja užsienio reikalų ministro patvirtintas rekomenduojamas dokumentų formas, reikalingas humanitarinei pagalbai teikti.

IV SKYRIUS

VALSTYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIO TURTO, PATIKĖJIMO TEISE VALDOMO INSTITUCIJOS, SKIRTO HUMANITARINEI PAGALBAI TEIKTI, PERDAVIMAS

24. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas, patikėjimo teise valdomas institucijos, skirtas humanitarinei pagalbai teikti, gali būti neatlygintinai perduotas tarptautinių organizacijų, kitų valstybių valstybės ar savivaldybių institucijų, kitų valstybių viešųjų juridinių asmenų nuosavybėn, jeigu šis turtas perduodamas neatlygintai nuosavybėn pagal nelaimės ištiktos valstybės, Jungtinių Tautų arba Jungtinių Tautų specializuotosios agentūros, Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio judėjimui priklausančios organizacijos, kitos tarptautinės organizacijos arba Europos Sąjungos institucijos prašymą ar kreipimąsi ir toks turto perdavimas būtinas siekiant užtikrinti humanitarinės pagalbos teikimą.

25. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą, patikėjimo teise valdomą institucijos, skirtą humanitarinei pagalbai teikti, institucija gali neatlygintinai perduoti tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių valstybinių ar savivaldybių institucijų, užsienio valstybių viešųjų juridinių asmenų nuosavybėn Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka.

26. Su turto perdavimu susijusius klausimus svarsto ir rekomendacijas turto valdytojui teikia Komisija. Komisija taip pat gali svarstyti ir teikti turto valdytojui rekomendacijas dėl konkretaus turto priskyrimo turtui, kuris gali būti skirtas vystomojo bendradarbiavimo veiklai vykdyti ar humanitarinei pagalbai teikti.

27. Turto, skirto humanitarinei pagalbai, perdavimo procedūras vykdo Skyrius, o jo apskaitos procedūras vykdo Savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius.

V SKYRIUS

VISUOMENĖS INFORMAVIMAS APIE VYSTOMOJO BENDRADARBIAVIMO VEIKLĄ IR HUMANITARINĖS PAGALBOS TEIKIMĄ

28. Institucija informaciją apie vystomojo bendradarbiavimo veiklą ir humanitarinės pagalbos teikimą skelbia savo interneto svetainėse, taip pat gali skelbti ir kitose visuomenės informavimo priemonėse.

29. Institucija, vykdanči vystomojo bendradarbiavimo veiklą ir (arba) teikianti humanitarinę pagalbą, iki kiekvienų metų sausio 31 d. Užsienio reikalų ministerijai pateikia informaciją apie praėjusiais kalendoriniais metais suteiktą paramą vystymuisi ir (arba) humanitarinę pagalbą, įskaitant informaciją apie perduotą turtą.